

Felelős szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár
(4 fillér).
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztős g.

NAPLÓ

KASSA, PÉNTEK, 1910. NOVEMBER 25.

HATODIK ÉVFOLYAM. — 269. SZAM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.—K
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50.,
Egy óra . . . 1.20

Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:
Kassa, Haraug-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

NEUMANN M.

cs. és kir. udv. és kamarai szállító
Kassa, Fő-utca 27. szám.

UTAZÓ és VÁROSI BUNDÁK,

gazdasági szörmekabátok,
szörme ulsterek, korcsolya-
és ródli-kabátok, lábzsákok

nagy választékban.

Kalamajka.

Kassa, nov. 24.

Abban a félnék híresztelésben, hogy az ellenzék egy része nem rendes parlamenti harcra készül, hanem obstrukciókra: egyszerűen nem hiszünk. S ezt a hitünket igyekszünk plauzibilissé tenni.

Az obstrukció a végső elkeseredésnek, vagy a végső parlamenti szükségnek kétélű fegyvere. Akárhogy kárhoztatták és lenézték is azok, a kik el voltak telve hittel és idealizmussal a magyar parlamenti élet jövője iránt; tagadhatatlanul hathatós eszköznek bizonyult, mert összetört egy harminc esztendő pártéletet és párthatalmat s a kisebbségi pártokat többségre juttatta, tehát a hatalom székébe segítette.

Áldás azonban nem volt azok kormányzásán, a kik az obstrukciónak köszönhették győzelmüket. Szülőanyjuknak ők maguk is hamar hátat fordítottak. Siettek megszigorítani a házszabályokat. A szigorított házszabályok által igyekeztek elejét venni új obstrukciók lehetőségének. A mi a saját multjuk dezavualásával, a saját módszerük súlyos elítélésével egyértelmű.

Ettől eltekintve, van az éremnek egy másik oldala is. Az obstrukció győzelme azért vált lehetségessé, mert bár elítélték magát az eszközt, sok százezer honpolgár vágyódott a cél elérése után. Világosan szólva: száz-ezrek sóvárogtak azután, hogy az ellenzéki pártok jussanak végül kor-

mánya, mert tőlük csodás, kápráz-
tató dolgokat vártak.

Nos, az ellenzéki pártok, a parla-
menti forradalom révén kezükbe is ke-
ritették az ország kormányzatát. El is
kormányozgatták négy egész eszten-
deig. Hogy azonban mily kevésbé
sikerült nekik kielégíteni a nemzet
felcsigázott reményeit: korai bukásuk
bizonyítja. Ugy jöttek, mint féliste-
nek, úgy mentek, mint kifütyült szin-
észek. Babérban és dicsőségben ke-
vesebb részük volt, mint hagyma-
koszoruban.

A melyik ellenzéki párt ma ob-
strukcióba fogna: képtelen volna fel-
kelteni vállalkozása iránt a nemzet
lelkeseését. A választók milliói, a
kik a lefolyt választásokon a munka-
pártra adták le szavazatukat, semmi
jót sem várnának a nagy politikai
felfordulástól. S mert az obstrukció
csak azokat hozhatná vissza győze-
lem esetén, a kik egy fél év előtt se
testének, se lelkének nem kellett; a
merész és kockázatos vállalkozás
csak közönyt és a jövőtől való rette-
gést váltana ki az ország népéből.

Arról ezuttal nem is szólunk,
hogy csak erős és népszerű ellenzék
csinálhat a parlamentben ilyenféle
kalamajkát. A nemzeti munkapárt
ellenzékének előbb meg kell erősödni
és némi népszerűsége kell szert tenni,
hogy nagyobb dologra vállalkozzék.

Most még olyan, mint a lábadozó
beteg. Alig van jártányi ereje. Sokat
kell mozognia és kint élni a napon,
hogy összeszedje magát.

Egy-egy vékony fácskát még
kivághat; de egy egész erdőt? Sok
volna.

Andrássy nagy kávéház!

Tulajdonos: Szentgyörgyi Ferenc.

BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK

:: 7 UJ BILIÁRDASZTAL. ::

Minden szombaton

≡ katonazene-hangverseny. ≡

Vasárnap, hétfőn, kedden és

csütörtökön este

HORVÁTH FERI TART ZENEESTÉLYT.

Kassa költségvetése.

300 ezer korona több kiadás.

11 százalék a pótdadó emelés.

A városi számvevőség már elkészült az
1911. évi költségvetés előirányzatával s a
tervezet már nyomtatásban is megjelent s a
legközelebb a bizottságok, illetve a közgyű-
lés elé kerül. A kiadások és a bevételek ösz-
szehasonlítása szerint a bevétel: 2.420.379
korona 11 fillér, a kiadás 2.931.637 korona
49 fillér. Hiány, mely a pótdadó által fede-
zendő: 511.258 korona 38 fillér. Az adóhi-
vatal kimutatása szerint az adóalap 836.446
korona 55 fillér, amelynek megfelel 62 szá-
zalék pótdadó. Ez éven a pótdadó 51 száza-
lék volt, az emelkedés tehát tizenegy száza-
lék. A város több kiadása: 295.355 korona.

Itt ismertetjük általánosságban a költ-
ségvetési előirányzat adatait s a részletes
tárgyalásra visszatérünk.

Az ingatlanok.

I.-ső cím: *Városi épületek.* A bérházak
jövedelme, a belvárosi malmok, további
megtérítés a Társalgási-Egylet és egyes
házbérlők által, mint bevétel 88014 K 09
fill. van előirányozva. Ezzel szemben az
épületek fenntartása, biztosítása, kéménysep-
rés, házbérfillér, háziszemét fuvarozás, asz-
faltjárda költség évi hányada, adó és illeték
ellenérték, kölcsönök törlesztése és kamata
összesen 125,195 K 40 fillér kiadást
mutat.

II. cím: *Laktanyák.* Bevétel 345,429
K 05 fill., kiadás 331,302 K 96 fillér.

III. cím: *Egyéb ingatlanok.* A városi
birtokok, a csermelyvölgyi malom, fürdő-
bódek, halászati jogok, sáncterek, házilag
kezelt földek, vásártéri italmérő, sátorlabori
markotányosok, vegyes bevételek jövedel-
mében a bevétel: 814,465 K 55 fill. Ezzel
szemben a kiadás: 30,568 K 28 fill.

IV. cím: *Az erdők.* A bevételek rova-
tában az épületfa és műszerfa jövedelmét
redukálták, ugyszintén a mellékhaszonélve-
zeteket, valamint a vegyes üzemi és gaz-
dasági bevételeket. Az előirányzat ezért
6608 koronával kisebb, mint a mult évi
volt. Bevétel: 647,473 K 83 fill. Ezzel
szemben a kiadás: 444,889 K 35 fill. Emel-
kedés mutatkozik a személyi járandóság-
nál, a dologi kiadásoknál, az üzemi és gaz-
dálkodási kiadásokban.

V. cím: *Hegyaljai szőlő.* Bevétel ter-
mosztványok után: 52,570 K. Ezzel szem-
ben kiadás: 53,140 K 53 fill. Emelkedett
a kiadás a szüreti hordók vételével, a tör-
köly pálinka fizetési költségével.

Különlegességek, modellek
már megérkeztek és meglepő
olcsó áron árusíttatnak

Radó Samu

≡ NŐI- ÉS GYERMEK-DIVATÜZLETÉBEN ≡

Kossuth Lajos-utca 17. szám.

Dus választék
szörmekben, szilkszin
és utazóbundákban.

Ingók.

VI. cím: *Értékpapírok.* Bevétel: 182,836 K 83 fill. Kiadás: 19,593 K 80 fill.

Jogok.

VII. cím: *Fogyasztási adók, díjak, illetékek és vámok.* Bevétel: 806,226 K 96 fill. Kiadás: 429,291 K 91 fill.

Közművelődési intézmények.

VIII. cím: *Tanügy.* Bevétel: óvoda, zeneiskola, ipariskola, megtérítések, alapítványok: 24,530 K 40 fill. Kiadások: 278,911 K 24 fill. Ebben a kiadásban bentoglaltatnak a közoktatási hozzájárulások és segélyek, személyi és dologi kiadások.

IX. cím: *Színház és Múzeum.* Bevétel: 3628 K 28 fill. Kiadás: 90,664 K 12 fill.

X. cím: *Kegyuraság és hitfelekezetek támogatása.* Bevétel: 9583 K 91 fill. Kiadás: 83,127 K 41 fill. Nagyobb az előirányzat a templomok fűtése és tisztántartása rovatban (5000 K helyett 10,000 K).

A közigazgatás.

XI. cím: *Polgármester, tanács és segéd-szervek.* Bevétel: Községi pótdórból 511,258 korona 38 fillér (62 százalék). Ingatlan átiratási díjból 40000 korona. Ebadórból 4000 korona. Zsengedélyekből 3500 K ésatöbbit illetékek összesen 595,449 korona 38 fillér bevételt mutatnak. Ezzel szemben a kiadás: a tisztikar és segéd-szerveknek fizetése 148,394 K 16 fill., bérék 12,182 K, ruházati cikkek 2192 K, dologi kiadások 26,374 K 30 fill., lótartrási kiadások 7537 K 51 fill., összesen 226,129 K 97 fillér.

XII. cím: *Rendőrség.* Bevétel: 9880 K. Kiadás: 228,737 K 63 fillér.

XIII. cím: *Árvaszek.* Bevétel a gyám-pénztártól: 11,002 K 72 fillér. Kiadás: 26,392 K 20 fillér.

XIV. cím: *Adóhivatal.* Bevétel: 3700 K. Kiadás: 45,731 K 70 fillér.

XV. cím: *Tűzoltók.* Bevétel nincsen. Személyes kiadások, dologi kiadások, egy-leti kiadások, lótartrás összesen 21,792 K 88 fillér.

XVI. cím: *Nyugdíjak.* Bevétel térítme-nyekből 13,400 K. Kiadás: 84,413 K 01 fillér.

XVII. cím: *Anyakönyvi hivatal.* Bevétel 4000 K. Kiadás: 3405 K 20 fillér

XVIII. cím: *Közegészségügy.* Bevétel: 800 K. Kiadás: 14,390 K 14 fillér.

XIX. cím: *Utak, terek és parkok.* Bevétel: 33,541 K 50 fillér. Kiadás: 269,747 K 24 fillér.

XX. cím: *Szegényügy.* Bevétel: 8580 K. Kiadás: 46,677 K.

XXI. cím: *Vegyesek.* Bevétel: 11,800 K. Kiadások: 78,532 K 52 fillér.

Államosítsuk-e

a közigazgatást?

Ferdinándy Gyula vármegyei főjegyző felolvasása a Kazinczy-körben.

A vármegyeház nagytermében, a Kazinczy-kör felolvasásainak sorozatában tegnap délután Ferdinándy Gyula főjegyző ült az előadói asztalhoz s ezen a címen: *Államosítsuk-e a közigazgatást?* a hallgatóság figyelmét lebilincselő és ez elmélet megter-
mékenyítő felolvasást tartott. Ferdinándy a

közigazgatási élet alapos ismeretével szállt sikra az államosítás ellen s nagyon megin-gatta azoknak a meggyőződését, akik az államosítástól valami különös jót várnak. A érvek biztosan találó arzenáljával fel-fegyverkezve, pontról-pontra megcáfolta az államosításhoz fűzött reményeket s hatalmas erővel vette védelembe a vármegyei szerve-zetet, mint alkotmányunk legbiztosabb bástyáját. Nem az elfogultság szavát éreztük, hanem a maga igazát átérző meggyőződés hevét, mely mindenkit, aki jelen volt a te-remben, a felolvasó felfogásához hajtott. A felolvasás tömör kivonatát itt közöljük azok-nak az épülése, akik nem jöhettek el a kimagasló érdekességű előadásra.

A közigazgatás államosítása, mely 1867. óta foglalkoztatja a politikát, előre látható-lag a közel jövőben a törvényhozás termei-ben is aktuálissá válik. Nagy horderejű ez a kérdés most, mert kihat az állam jövő-jére. Három szempont kínákozik a megvi-tatásra: *Közjogi szempontból* az a kérdés, vajjon a parlamentárizmus mellett szükség van-e a vármegyék alkotmánybiztosító hiva-tására? *A nemzetiségi kérdés* megoldása érdekében nem volna-e indokolt a közigaz-gatás államosítása? *Közigazgatási szempont-ból*: vajjon kinevezett tisztviselőkkel nem lehetne-e célszerűbb, gyorsabb és jobb köz-igazgatást biztosítani?

Közjogi szempontból vizsgálódva, a parlament nem ad elegendő védelmet alkot-mányunknak. 1905 beigazolta, hogy a par-lamentárizmus nem tudja megvívni a jog-folytonosság küzdelmét s hogy tis vármegye reszisztálása rázta fel a közvéle-ményt, állt útjába az erőszak hatalmával. A parlamentet a törvényesség látszatával félrelehet tolni, tehát nem elég erős alkot-mányos biztosíték. Az önkormányzati élet-ben rejlő erők veszély küszöbén felrúzó az alkotmányhoz való ragaszkodás érzetét. A vármegyék önkormányzati jogait a tiszt-viselők gyakorolják, ha ezeket a minden-kori kormány fogja kinevezni, joguk csak papíron lesz s nem tudják akaratukat érvényesíteni. Hivatkozik Péchy Manó, Tisza Kálmán, Simonyi Ernő véleményére, akik fentartandónak tartották a vármegyei önkormányzatot s ennek egyik attributumát, a tisztviselők választására irányuló jogot. A vármegyei szervezet évtizedeken át erős bástyája volt az alkotmánynak, ne rombol-juk szét, mert nem lesz erőnk új várat építeni.

A nemzetiségi kérdést illetőleg, tagad-hatatlan, hogy egyes vármegyékben a nem-zetiségek nagy befolyással vannak az ön-kormányzati életre és a tisztviselők választására. Az államosítás folytán a kormány hatásosabb befolyást tudna ugyan magának biztosítani, de a nemzetiségi kérdés sikeres megoldása ettől nem várható. A jogtalan nemzetiségi törekvések az egyházi és tanító-képzési autonómiában gyökeredznek. Ebbe az állami tisztviselők se avatkozhatnak be a törvény határain belül. Az államnak mód-jában áll a hatalom teljes súlyával a köz-igazgatásban veszélyes nemzetiségi tö-rekvések ellen fellépni. Felfüggesztheti a fék-telen nemzetiségi vármegyei törvényhatósági jogkörét. Területi beosztással is lehet a ma-gyarság tulsúlyát biztosítani. Az állam elleni izgatások szigorubb büntetése. Az állam ön-tudatos kulturharca a fajmagyar politika érvé-nyesítésére. A közigazgatás államosítása nem tekinthető hatályos eszköznek. Kétes siker érdekében nem szabad kockáztatni a vármegyei önkormányzat alkotmánybiztosító jel-legét. Az abszolutizmus veszedelmesebb a nemzetiségnél.

A Lex-Szaparyana azt hangoztatta, hogy az államosítás a közigazgatás érdekében való.

Ezt a törvényt, egy más törvénnyel hatá-lyon kívül helyezték. Indokolás, az osztrák községi törvény nyomán ketté választja az önkormányzatot és az állami közigazgatás közvetítését. Ez nálunk meg nem áll, mert a törvényhatóságnak nincs kettős feladata, hanem minden munkásságában az államiér-dek vezet. A Szapáry-féle javaslat, csak a kinevezés útján vár jó tisztviselőket. Tisza Kálmán szerint a kinevezéseknél is előfor-dulhatnak hibák. Sőt az előszobákban buj-káló protekció még károsabb, méltelyező ha-tása állandóbb. Püszky Ágost sikerrel mu-tatta ki, hogy a tisztviselők kinevezésével nem lesz semmi ellensúlyozó momentum, mely a központi hatalmat mérsékli, a párt-kormányzat bajai átszállnak a megyére is. A jó közigazgatás biztosítéka abban rejlik, hogy szakavatott, képzett, kötelességtudó tisztviselők végezzék az adminisztrációt. Tu-dásban és szakképzettségben nagyot haladt a vármegyék tisztikara. Felveszi a versenyt az állami tisztviselők bármelyik karával. A vármegyei szolgálat iránt fokozódik az ér-deklődés. A szakképzettség emelésére azon-ban most is szükség van. A minősítési tör-vényt nem hajtották végre. Bíró nem lehet senki gyakorlat nélkül, de a közigazgatás-nál a legfontosabb állások betölthetők gya-korlati szakképzettséggel nem rendelkező pá-lyázókkal. Pedig ezen a pályán nem elegendő az elmélet. Gyakorlat teszi a jó tisztviselőt. Az adminisztráció minden vonalán szüksé-ges a gyakorlat. Szobatudósok gyártják a törvényeket, amiket aztán végrehajtani nem lehet. A közigazgatási vezérkar csak akkor képes helyesen megoldani feladatát, ha a közigazgatási csapatszolgálat ismereteinek birtokában van. A közigazgatás jóságához nem államosítás kell, hanem olyan törvények meghozatala, amelyek a vármegyének befo-lyást biztosítanak, jogokat adnak az ügyek érdemleges elintézésére és ígyképen felkeltik a közöny iránti érdeklődést. Fejlesztetni kell a szakképzettséget, megmenteni őket az anyagi gondtól, hogy tudásukat a közigaz-gatási érdekek ápolására és kötelességeik lelkiismeretes teljesítésére fordítsák.

Ezen szempontok tárgyalása után a felolvasó meggyőződésének ad kifejezést, hogy a közigazgatás államosítása az ad-minisztráció jóságához fűzött reményeket valóra váltítani, a nemzeti kérdés sikeres meg-oldását eredményezni nem fogja, államjogi szempontból pedig oly intézmény életére fogja az utolsó csapást mérni, amely intéz-mény a magyar királylyal együtt született meg és önkormányzati irányban fejlődve, a nemzet szükségletéhez alakul s nehéz viszonyok közt századok során át tartotta fenn ezt a házat. A municipalizmus megszünte-tésével a magyar állami függetlenségnek olyan fundamentuma fog kidőlni, amelyen a magyar alkotmányosság vára épült. A nemzet lelkének nemesebb kincsei egymás-után hullnak el és még inkább elhullnak, ha bekövetkezik az államosítás. Lesz erős kormány, de nem lesz szabadság ebben az országban. Kossuth Lajos szavaival végzi: Szükség van közigazgatási reformokra! De a reformokat hazai talajon kell termesztetni, történelmi alapról kell kiindulni, fejlesztetni kell az elvet, melyen a nemzet ezeréves élete nyugszik, nem megtagadni, beren-dezni kell az ősi házat, hogy a haladott kor szükségégeinek megfelelőhessen — nem lerontani!

Berger nagy kávéház

az előkelő közönség találkozóhelye.

Hangversenyek mindennap.
Chikágói Karambol asztalok.

**SZÓNYEGEK,
FÜGGÖNYÖK,
BUTORKELMÉK**

a legnagyobb választékban Széman testvérek

ÁRUHÁZÁBAN

a legújabb mintázatban, feltűnő olcsó áron árusítanak **Kassa, Fő-utca 62. sz.**

Otthon-kávéház

== fényesen átalakított új helyiség. ==
 Fülkék társaságok számára.
 Kényelem és elegancia. ELSŐRANGU
 == KISZOLGÁLÁS. Új billiárdok. ==
 BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK.
 NAPONTA CIGÁNYZENE.
 == SZÁLLODÁNK ELSŐRANGU. ==
 TISZTÁN BERENDEZETT SZOBÁK.

HIREK

— A Gyermekvédő-Liga téli programja. A Gyermekvédő-Liga kassai bizottság igazgató tanácsa tegnap d. u. 3 órakor a vármegyeház kistermében tanácsulást tartott Szalay Lászlóné és dr. Fischer-Colbrie Agost püspök ur elnökök elnöklése alatt. Jelen voltak: özv. Darvas Imréné, Bessenyei Bláné, Bartay Oszkárné, Bródy Frigyesné, Höffler Emma, özv. Schalkházi Lipótné, dr. Bernolák Nándor, Hartsár István, Kemény Geza, Kresz János, Burián György és Bartay Oszkár titkár. Az igazgató tanács elhatározta, hogy az ingyen tejosztást ez évben is fenntartja és december 1-ével megkezdji. Ez a jótékony intézmény egész télen át nyitva lesz a szegény gyermekek számára, ezenkívül támogatásban részesíti a széplaki új iskolában felállított napközi otthont is. A Liga ez ingyen tej intézményét, tudvaleg még mindezeig a nemeslelkűek adományain kívül a társadalmi zsurok jövedelméből tartotta fenn, miért is a tanácsülés a társadalmi zsuroknak a rendezését ez évben is határozatba hozta azzal az eltéréssel, hogy e télen át nem kéthetenként, hanem havonként csak egyszer lesznek megtartva, amiáltal azok tartalmasabb műsorral is lesznek rendezhetők. Az időközben Kessáról eltávozott egy nő és egy férfigazgatótanácsos helyett a tanácsülés Sziklay Edéné főispánné és dr. Eötvényi Nagy Olivér jogakadémiai tanárt választotta meg egyhangulag a tanács tagjaivá. A Liga magasztos célját, nemzeti missziót teljesítő munkáját legmelegebben ajánljuk a mindenkor nemeseen érző társadalmunk jóindulatába és pártfogásába.

— A dohányárak megdrágítása tervbe van véve és a pénzügyminiszteriumban már serények az áremelési skála elkészítései. A dohányjövődék hozamának emelkedését nem a drága és kevésbé kelendő szivarok, hanem az olcsó és közszükségletet képező gyártmányok árának jelentékeny felemelése utján várják. Ennél fogva az olcsóbb fajtájú szivarok és cigaretták árának 30—50 százalékkal való felemelése van tervbe véve, sőt van olyan cigaretta, melynek már árát 100 százalékkal emelik. A dohányárak megdrágítása nem következik be egyhamar, mert meg kell várni, míg az osztrák pénzügyminiszterium a felemelt tarifával elkészül.

— Körözött gyilkos. A rózsahegyi csendőrség táviratilag közölte a kassai rendőrséggel, hogy Szupnczky János gyilkossággal terhelt 25 éves orosz-lengyel alattvaló megszökött Rózsahegyről és körözötté Kassán esetleg sikerrel járhatna. Az illető közelebbi ismertető jelei: orra vastag, fogazata ritka, bajusza fehér, foglalkozására gyári munkás, vagy kocsis.

— Lopások. A tegnapi nagyvásárral kapcsolatban a lopásoknak egész sora került a rendőrség tudomására. Így a Burger József sérelmére elkövetett többrendbeli lopás tetteseit Matejko József, Rusznyák Gyula és Kulyka József csavargók személyében ki nyomozta a rendőrség. Ez utóbbi azonban nem került horogra. — Az Erzsébetvári vásártéren Markovits József és Markovits Bódi János zsebtolvajokat előállították; a vasúti állomáson pedig Nagy Gusztáv és Kovács

Teréz hírhedt zsebtolvajokat munkában találták. Valamennyi kiutasított a város területéről. — Ugyancsak a vásáron sorban előkerültek még a következő „munkások”: Nagy Pál könyöradománygyűjtő, Schwarz Jakab és Lukács Anna vásári tolvajok; csizmalopás gyanúja miatt özv. Bányász Istvánné és Gönci Istvánné kenyheci, továbbá Jakab Jánosné hidasnémeti lakosok előállítottak. Mindnyájuk ellen folyamatban van az eljárás.

— A betörő társa. A múlt héten Váradi János csizmadia sérelmére elkövetett betöréses lopás tettesének büntetését a rendőrség Schmolzer József csavargó személyében letartóztatta. Az ügyészségnek átadták.

— Hírek a Lifka Bioszkopból. A világvárosi rejtelmek oly nagy sikert arattak az Urániában, hogy a Lifka Bioszkop igazgató-sága a közönségnek engedve kénytelen még nov. 25-én pénteken is előadni. Szombat, vasárnap új műsor és azután péntekig dec. 2-ig a színház előkészületek miatt zárva lesz. Dec. 2-án nagy jubileumi előadás Ó felsége I. Ferencz Józsefről. Egy ragyogó friss mozgó fénykép sorozatban lesz bemutatva Ó felsége élete. Erre az előadásra jegyeket már most lehet előre váltani.

— Bezuzott fejfel. Tegnap délután fél 4 óra tájban a Deák F.-utca 25. sz. ház előtt a árdán hevert összszuzott fejfel Borovszky Vince kassai lakos. Sérülése eddig ismeretlen okból származott — a mentők köztölték be és beszállították a kózkórházba.

— Nagy occasió Széman Testvérek áruházában. Az őszi saison befejeztével a Széman Testvérek áruháza, (Fő-utca 62. sz.) occasiót rendez. A legújabb női divatelmék, mosó barchentek, flanellek, továbbá vászon és asztalnemű cikkekre nagy árleszállítás. Szőnyegek, függönyök és butorkelmék a legújabb mintákban, a legnagyobb választék mellett feltűnő olcsó áron árusítatnak. Kérjük a vásárló közönséget, tekintse meg a régi és előkelő cég kirakatait, az áruk minőségéből és a leszállított árakból meggyőződhetik, hogy a Széman Testvérek nagy occasiója a legelőnyösebb bevásárlási forrást kínálja.

Színház

— A kormánybiztos — premierje. Guthy Soma, annyi pompás kacagató bohózat szerzője, most újabb szatirikus bohózatával gyarapítja számos sikerét. A kormánybiztos címen írt új műve a kitaláló képességnek, a szikrázó ötletességnek gazdag tárháza. Már az első jelenet kacagásra indít s végig a cselekmény ugyancsak mozgásba hozza az idegeket. Guthy Soma a magyar közélet kinövészeit csufolja. Nem akar erkölcs-predikátor lenni, de a humor deszkáján úgy kigyurja ami jellegzetes, tipikus ebben a panamás országban, hogy hatása ellenállhatatlan s felülemeli a darabot a sablonos bohózat szinvalonon. A társulat legjobb erői játszik a főbb szerepeket s az eddigi próbákból ítélve, a vasárnap estére kitűzött premiernek nagy sikere lesz. Hétfőn megismétlik Guthy szindarabját.

KASSAI NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtökön, 1910. évi november hó 24-én

A MUZSIKUS LEÁNY.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Eszterházy herceg	Tihanyi Vilmos
A hercegné, a felesége	Vágóné
A fiatal herceg, a fiúk	Hornyai Janka
Haydn József, udv. karm.	Bársony Aladár
Károly, unokaöccse, tanító	Barna Andor
Elena Montebelli, táncosnő	Somogyi Erzsi
Brigitta, fiatal özvegy	Sarkadi Rózsi
Rézi, a tehenes leány	Pataky Vilma
Péter, udvari muzsik	Ujváry Lajos
Salamon, házaló zsidó	Sziklay József
Egy káplár	Bihari Sándor

Műsor:

Pénteken, A muzsikus leány. Operette. Szombaton, Karenin Anna. Dráma. Vasárnap este, A kormánybiztos. Énekes b., d. u. A cigánybáró. Op. Hétfőn, A kormánybiztos. Kedden, A kormánybiztos.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 24.

A képviselőház ülést délelőtt 10 órakor Berzeviczy Albert nyitotta meg.

A polgári perrendtartás részletes tárgyalása során Jaczkó Pál a 222. §-hoz szólva, az ügyvédi kar megozorítását kifogásolta és módosítást ajánlott.

Váradi Zsigmond dr. a hatáskör megszorítása helyett azt indítványozta, hogy büntetésben részesüljön az az ügyvéd, aki valótlaniságot állít a bíróságnál.

Székely igazságügymin., Pető, Márkus László felszólalása után a szakaszt eredetiben elfogadták.

Cserny néppárti képviselő kifogásolja, hogy a nacionale felvételénél a vallást mellőzik.

Ebből a kérdésből nagy vita támadt, amelyben Sággy Gyula, Győri felszólalása után Barta Ödön egy közvetítő javaslatot tett, hogy vallás iránt akkor kérdező meg a fél, ha ez a személyazonosság okából szükséges.

Székely miniszter kijelenti, hogy ilyen nemű módosításról már volt szó, de a vallás bemonadása nem változtat a személyazonosságon. A Ház kimondja, hogy a vallás iránti kérdések mellőzendők.

Mihályi a 332. szakaszhoz, Rosenberg az 583—584. szakaszhoz nyújtott be módosítást. A Ház egészen a 646. szakaszig jutott.

Az ülés fél 2 órakor véget ért.

Lázadás Braziliában.

London, nov. 24.

Riodejanerió kikötőjét a fellázadt flotta bombázza. A városban nagy a forrongás. Állítólag Diaz elnököt megölték. A zendülők elvágta a kábeltelegráf vezetékét s így csak kerülővel jönnek hírek az elszigetelt forradalmi fészekből.

Petició a kurián.

Budapest, nov. 24.

A kuria ma kezdte meg a gróf Wickenburg mandátuma ellen beadott petíciót.

A horvátok obstruálnak.

Zágráb, nov. 24.

A horvát képviselők tegnap értekezletükön élesen bírálták Khuen-Héderváry gróf beszédét, amit a horvát politikáról mondott. Elhatározták, hogy megbstruálják az indemnitást.

Az ellenzék harcra készül.

Budapest, nov. 24.

A Justh-pártban ma megbeszélés volt, hogy az általános választói jogot nem engedik halasztani. A párt nem riad vissza az obstrukciótól s azt hiszi, hogy a bankszabadsalom meghosszabbításából ez év végéig nem lesz törvény.

Gál István a Kossuth-párt tagja kijelentette, hogy ők is támogatni fogják a Justh-pártot a kormány elleni harcban.

Tolsztoj emléke.

Bécs, nov. 24.

A bécsei reichsratban indítványt akartak tenni a liberális képviselők, hogy fejezze ki a Ház részvétét Tolsztoj halála alkalmából. Az elnök visszautasította az indítványt s nem engedte előterjeszteni, mert attól tartott, hogy ezt a keresztény szocialisták megakadályozzák.

A legtöbb kiállításon legelső
díjjal kitüntetett és első orvos-
tanárok által ajánlott, kitűnő
minőségű

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

Az Esterházy cognac

a közönség kedvenc itala!

Esterházy cognacgyár

Központi irodája:

Budapest V. Csáky-u. 14.

Telefon 31-49. Telefon 31-49.

GOLDBERG és NEUWIRTH

vízvezeték és csatorna berendező cég
Kassa, Deák Ferenc-utca 37. szám.

Telefon 443. szám.

Farkass Mátyás

hygienikus **BORBÉLY-ÜZLETE**
Fő-utca 35. sz. a. (a Dóm mellett.)

Pontos és tiszta kiszolgálás.
Abonens vendégek részére kívá-
natra külön fiók. Mindennemű haj-
munkák készíttetnek. — Illatsze-
rek nagy választékban kaphatók.

Valódi szőrmék,
boák, muffok,
női kalapok, sipkák,
legjutányosabb áron

Aufricht üzletében

kaphatók.

Fő-utca. Fekete-sas épület.

Hirdetések felvételnek a kiadóban

Minden embernek nélkülözhetetlen.

EHRlich „606“

Legközelebb megjelenik

EHRlich és HATA

sajátkezű munkája
az általuk „606“ gyógyító
feltalált „606“ szerről.

Tudományos értéke mellett szenzációsan érdekes munka, melynek
tartalmát minden kultúrembernek ismernie kell. Bolti ára: Fűzve
6 korona, diszkótesben 8 korona.

Az előfizetési összeg beküldése esetén bérmentve küldjük, után-
vételes rendelés esetén a portót a rendelő fizeti. — **Megrendelhető:**
HEGEDÜS és SÁNDOR könyvkiadóhivatalától **DEBRECENBEN**
és bármely más hazai könyvkereskedőnél.

AZ EREDETI KISÉRLETEK
MEGŐRÖKITETT ÉLETHŰ
KÉPEVEL. IRTÁK:
Dr. EHRlich P. és Dr. HATA S.

Magyarra fordította, előszóval
és magyarázatokkal ellátta:

DR. MARSCHALKÓ TAMÁS
kolozsvári egyetemi tanár.

Diskrét székfűtés.

HIRDETÉSEK

felvételnek a „NAPLO“ kiadóhivatalában.

CZINNER M.

előnyösen
ismert
elsőrangú
legnagyobb

női- és gyermekfelöltő divatháza

KASSA, KOSSUTH LAJOS-UTCA 3-ik SZAM ALATT.

Ajánlja dusválasztéku nagy raktárát a legdivatosabb

őszi és téli szőrmebundákban

persianer-, szealskin- és plüs-kabátokban ismert szolid áron.

Minden nap érkeznek újdonságok.

Szolid kiszolgálás. Szolid kiszolgálás.

Vidéki megrendeléseknél mintául kiválasztásra teljes öltönyöket is küldök.